

Warszawa, 11-03-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

IX.517.39.2024.ZK

Pan

płk Andrzej Pecka

Dyrektor Generalny

Służby Więziennej

Warszawa

Szanowny Panie Dyrektorze,

uprzejmie informuję, że podjąłem do zbadania sprawę wnioskodawcy, który zwrócił się z zapytaniem, czy na podstawie dokumentu mobilnego zawartego w aplikacji mObywatel może potwierdzić swoją tożsamość podczas ubiegania się o wstęp na teren jednostki penitencjarnej w celu realizacji widzenia z osobą pozbawioną wolności.

Sprawa została przekazana do załatwienia według właściwości Centralnemu Zarządowi Służby Więziennej. Z otrzymanej kopii pisma Dyrektora Biura Postępowań Kontrolnych, skierowanego do wnioskodawcy, wynika, że zdaniem CZSW obowiązujący stan prawny nie przewiduje możliwości potwierdzenia tożsamości osoby ubiegającej się o wstęp na teren jednostki penitencjarnej za pomocą dokumentu mobilnego zawartego w aplikacji mObywatel. Powołano się przy tym na § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie realizacji działań funkcjonariuszy

Służby Więziennej oraz wzoru protokołu z kontroli osobistej, kontroli pobieżnej oraz ze sprawdzenia pojazdów lub ich ładunku¹. Wskazano, iż przepis ten nie wymienia wprost dokumentu mobilnego wśród dokumentów, na podstawie których można ustalać tożsamość osób legitymowanych.

Nie mogę zgodzić się z tym stanowiskiem. Należy bowiem mieć na uwadze, że ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel² stanowi w art. 2 pkt 8, iż pod pojęciem dokumentu mobilnego w aplikacji mObywatel należy rozumieć dokument stwierdzający tożsamość i obywatelstwo polskie użytkownika tej aplikacji. Stosownie zaś do art. 7 ust. 4 ustawy, jeżeli z przepisu prawa wynika obowiązek stwierdzenia tożsamości lub obywatelstwa polskiego na podstawie dokumentu tożsamości, w szczególności na podstawie dowodu osobistego, obowiązek ten uznaje się za spełniony w przypadku stwierdzenia tożsamości lub obywatelstwa polskiego na podstawie dokumentu mObywatel. Na mocy wskazanych przepisów dowód mobilny dostępny w ww. aplikacji należy zatem uznać za równoważny z tradycyjnym dowodem osobistym.

Ustawa przewiduje możliwość ograniczenia wykorzystywania dokumentu mobilnego do stwierdzenia tożsamości, jednak ściśle określa sytuacje, w których nie będzie on wystarczający. Zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy dokument nie uprawnia do przekraczania granicy państwowej (pkt 1) oraz nie może być wykorzystywany do stwierdzenia tożsamości lub obywatelstwa polskiego w przypadku wystąpienia albo uzasadnionego przypuszczenia wystąpienia okoliczności, w których wykorzystanie tego dokumentu nie zapewni niezbędnego poziomu pewności i bezpieczeństwa stwierdzenia tożsamości lub obywatelstwa polskiego albo nie może być przeprowadzone w warunkach zapewniających taki poziom (pkt 2). W myśl art. 6 ustawy w razie wystąpienia okoliczności albo uzasadnionego przypuszczenia wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 5 pkt 2, Rada Ministrów określi,

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1522.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 1234.

w drodze rozporządzenia, przypadki, w których dokument mObywatel nie może być wykorzystywany do stwierdzenia tożsamości lub obywatelstwa polskiego, mając na uwadze zapewnienie niezbędnego poziomu pewności i bezpieczeństwa stwierdzania tożsamości lub obywatelstwa polskiego. Dotychczas Rada Ministrów nie skorzystała z kompetencji do wskazania takich wyłączeń.

Wobec powyższego nie ma podstaw do przyjęcia, że obywatel, który ubiega się o wejście na teren jednostki penitencjarnej, nie może wylegitymować się dokumentem w aplikacji mObywatel.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, uprzejmie proszę Pana Dyrektora o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/